

A XVIII-a Conferință internațională – multidisciplinară
„Profesorul Dorin Pavel – fondatorul hidroenergeticii românești”
CLUJ NAPOCA, 2018

OCTOMBRIE 2018, 20 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ASOCIAȚIEI DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA – ASRO

Mircea BEJAN, Ioan VIDICAN, Ioan Aurel CHERECHEȘ,
Daniel Gheorghe LAKATOS

OCTOBER 2018, 20 YEARS OF THE ESTABLISHMENT OF THE ROMANIAN STANDARDIZATION ASSOCIATION – ASRO

The beginnings of standardization in Romania date from the period preceding the Second World War, the first national standards being adopted in 1937-1938 within the General Association of Engineers of Romania - AGIR. The Military Circle in Bucharest, October 2, 1998. According to Government Ordinance no. 39/1998 (as amended by GO no. 44/27 July 1998), on this date was held the General Assembly for the establishment of the Association of Standardization in Romania - ASRO, a legal entity of private law, with a legal status of a non-lucrative association, on the basis of Law no. 21/1924, the association comprising 106 founding members.

Through this institutional reform in national standardization, alignment with European norms has been achieved, transferring the responsibilities in the field to those who are the main beneficiaries of this activity.

Some aspects of Law no. 163/2015 of 24/06/2015 on national standardization, ASRO affiliation to international and European standardization bodies, composition and organization chart of the association. The stages of achieving a standard are briefly outlined.

Keywords: standardization, short history, Romanian Standardization Association - ASRO, national standardization body, attributions, achievement of a standard

Cuvinte cheie: standardizare, scurt istoric, Asociația de Standardizare din România – ASRO, organismul național de standardizare, atribuții, realizarea unui standard

Orice firmă/întreprindere/agent economic (într-un cuvânt, organizație) își dorește succesul pe piață, produse de calitate, clienți mulțumiți. Toate acestea sunt posibile datorită existenței standardizării care prin definiție reprezintă „activitatea de stabilire, legată de problemele actuale sau potențiale, a prevederilor pentru utilizarea obișnuită și repetată a produselor orientată în scopul obținerii unui nivel optim al ordinii lucrurilor într-un anumit context”.

Începuturile standardizării în România se încadrează în peisajul evoluției internaționale în acest domeniu, datând din perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial. Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX au coincis cu formarea statului național român, fapt care a condus la o dezvoltare economică fără precedent pe meleagurile noastre pe fondul exploziei tehnologice și progresului științei și tehnicii pe plan mondial. Primele standarde cu caracter național au fost adoptate în perioada 1937-1938 în cadrul AGIR – Asociația Generală a Inginerilor din România. După cum se afirmă în documentele AGIR, pe 4 ianuarie 1927 s-a constituit Comitetul Electrotehnic Român, sub conducerea prof. Dragomir Hurmuzescu în anul 1927 și a profesorului Nicolae Vasilescu Karpen în anul 1928, care au devenit și vicepreședinți ai CEI, după ce în anul 1927, România a devenit cea de-a 26 țară care se alătură Comisiei Electrotehnice Internaționale (CEI).

Prof. Dragomir Hurmuzescu (1865-1954), a fost fizician, inventator, profesor, ctitorul radiofoniei românești, membru fondator al Academiei de Științe din România, membru corespondent al Academiei Române (1916).

Nicolae Vasilescu Karpen (1870—1964) om de știință, inginer, fizician și inventator român, a efectuat o importantă muncă de pionierat în domeniul elasticității, termodinamicii, electrochimiei și a ingineriei civile. Membru titular al Academiei Române, în 1928 a fost ales președinte al Comitetului Electrotehnic Român.

Profesiunea de inginer are o veche tradiție în România. Primul Corp Tehnic din România a fost Corpul Tehnic Român, înființat la 15 iunie 1894 prin Legea nr. 58. Primele încercări de organizare a

asociațiilor ingineresti sunt consemnate în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, când se înființează "Societatea de Ingineri și Arhitecți" (1876) și apar publicațiile "Inginerul" (1873) și apoi "Jurnalul Politehnic". Cea dintâi societate durabilă a inginerilor, Societatea Politehnică, a fost constituită în anul 1881, la 6 decembrie, în prezența regelui Carol I, cu ocazia inaugurării primei căi ferate Buzău-Mărășești, proiectată și realizată în întregime de ingineri români. Asociația Generală a Inginerilor din România (AGIR) a fost înființată la Iași, în anul Marii Uniri, la 27 mai 1918.

Reuniunile naționale ale AGIR, ca și activitățile desfășurate între congrese, au pus un accent deosebit și pe participarea asociației la elaborarea unor acte normative de importanță capitală pentru România. Astfel, în 1921 se elaborează un proiect de lege pentru apărarea titlului de inginer și exercitarea profesiei de inginer. Până în 1947, AGIR și-a adus contribuția competentă la proiectele de legi cu caracter tehnico-economic, cum au fost: legea drumurilor, legea regimurilor apelor, legea minelor, legea pentru comercializarea și controlul întreprinderilor statului etc.

Tot în această perioadă s-a acționat „în vederea concentrării învățământului tehnic superior în politehnici, acțiune care ar fi dus mai repede la rezultatul dorit dacă, în desfășurarea ei, s-ar fi găsit mai multă înțelegere la factorii în drept și la părțile în conflict”. În intervalul 1937-1938, AGIR a realizat primele standarde cu caracter național, care au stat la temelia standardizării naționale în România. În februarie 1948, a luat ființă CR-NOR-AGIR (Centrul român de Normalizare AGIR) care a întocmit primele proiecte de standarde concepute și elaborate în mod realist și științific: 98 proiecte de standarde apărute în 1948 în 5 numere a "Buletinului de Normalizare AGIR".

Istoria standardizării consemnează mai multe reorganizări ale Comisiunii de Standardizare. Reorganizarea activității prin Ordonanța Guvernului nr. 19/1992, semnarea Acordului de asociere a României cu Uniunea Europeană, ratificat de România prin Legea nr. 20/1993, prin care, România s-a angajat să susțină prioritățile standardizării stabilite pentru acea perioadă: cooperarea în scopul de a reduce diferențele în domeniul procedurilor privind standardizarea și stabilirea conformității, promovarea alinierii României la standardele europene și încurajarea participării active și regulate a României la lucrările organizațiilor specializate (CEN, CENELEC, ETSI). Apărută în anul 1948 odată cu înființarea Comisiunii de Standardizare, după o serie de reorganizări, în standardizarea română în 1970 ia ființă Institutul Român de Standardizare – IRS (Hotărârea Guvernului României nr. 224 din 10

aprilie 1995 privind organizarea și funcționarea IRS), organism al administrației publice centrale, care funcționează până în 1998.

Anul 1998 a coincis cu o profundă reformă instituțională: organismul național de standardizare - Institutul Român de Standardizare, devine, în baza Ordonanței Guvernului nr. 39/30 ianuarie 1998 (modificată prin OG nr. 44/27 iulie 1998) Asociația de Standardizare din România ASRO, asociație de drept privat, fără scop lucrativ, persoană juridică (sentința civilă nr. 205/1998), organizată și funcționând în baza Legii nr. 21/1924.

S-a realizat astfel alinierea la normele europene printr-o reformă instituțională în standardizarea națională, transferându-se responsabilitățile în domeniu către cei care sunt principalii beneficiari ai activității.

O sinteză a câtorva repere semnificative, ne permite următoarele menționări: ▪ 2006 Asociația de Standardizare - ASRO, membru CEN și CENELEC; ▪ 1998 Asociația de Standardizare – ASRO; ▪ 1991 Institutul Român de Standardizare, membru afiliat CEN și CENELEC; ▪ 1991 Institutul Român de Standardizare, membru ETSI; ▪ 1970 Institutul Român de Standardizare – IRS; ▪ 1960 Direcția Generală pentru Energie, Metrologie, Standarde și Invenții; ▪ 1957

Direcția Generală pentru Metrologie, Standarde și Invenții 1955 Oficiul de Stat pentru Standarde și Invenții; ▪ 1950 Comisiunea de Standardizare - membru ISO; ▪ 1948 Comisiunea de Standardizare; ▪ 1948 Centru Român de Normalizare (CR-Nor-AGIR); ▪ 1930 Oficiul de Raționalizare și Normalizare (ORN); ▪ 1928 Comisiunea Normelor Industriei Române (CNIR); ▪ 1927 Comitetul Electrotehnic Român - membru IEC; ▪ 1927 Comitetul Electrotehnic Român.

Nu putem vorbi de trecut fără a aminti de personalitățile care au pus de fapt bazele standardizării în România, respectiv de primul Președinte, dl. profesor dr. ing. Șt. Bălan, de dl. profesor dr. ing. R. Răduleț, care a deținut funcția de Președinte al CEI în perioada 1964-1967, de directorul IRS, Ion Miletineanu¹ care a condus standardizarea română în perioada ei de început și care a reușit să atragă în aceasta activitate multe personalități din domeniul industriei și al învățământului superior.

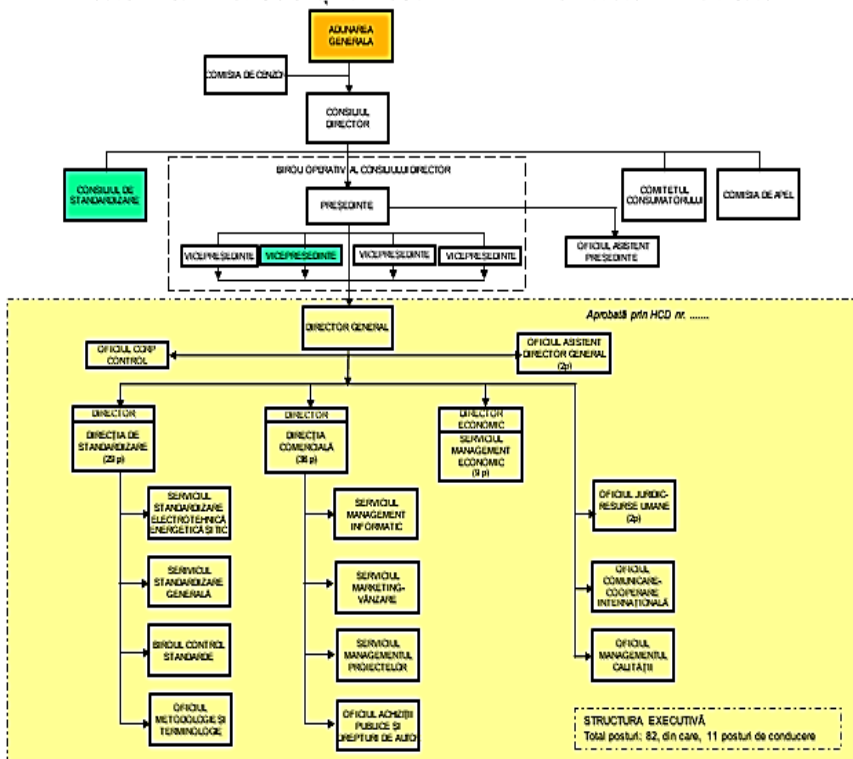
Începând cu 1 ianuarie 2006 Asociația de Standardizare din România – ASRO, organismul național de standardizare, este membră cu drepturi depline a Comitetului European de Standardizare – CEN [33]. "Principalele avantaje ale calității de membru cu drepturi depline la CEN constau în: • Posibilitatea ca industria românească și celelalte părți interesate (asociații patronale și profesionale, consumatori, autorități publice) să participe efectiv la standardizarea europeană și astfel să cunoască din timp tendințele pieței și schimbările tehnologice la care trebuie să se adapteze; • Dreptul de vot cu o pondere de 14 voturi în Adunarea Generală și în celelalte structuri organizatorice ale CEN; • Dreptul de a iniția proiecte de standarde europene, oferind astfel României posibilitatea de a-și susține punctul de vedere și interesele la nivel european.

În mesajul de înștiințare și felicitare transmis către ASRO, secretarul general al CEN, dl Hermann Ahls, subliniază „deosebitele

¹ Miletineanu, Ion(el) (uneori ortografiat și "Militineanu") (1902-1979), militant comunist, văr primar al amantei regale Elena Wolf-Lupescu; la începutul anilor '30 expulzat din Germania în timpul studenției ca agitator comunist, apoi înrolat voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania; după război membru în conducerea Comitetului Electrotehnic Român, aducând contribuții valoroase în cadrul comitetelor tehnice; în mai 1948 numit unul din cei șase secretari generali ai Ministerului Industriei; până în 1969 director general adjunct al Direcției Generale de Metrologie, Standarde și Invenții de pe lângă Consiliul de Miniștri, iar apoi director în cadrul Direcției de Standardizare; decorat prin Decretul nr. 157 din 4 mai 1971 cu ordinul "Tudor Vladimirescu" clasa a II-a. Publicații: Miletineanu, I., *Terminologia tehnică și științifică în standardele de stat*, Editura Academiei Române, București, 1954, ISSN: 0024-3523.

realizări ale ASRO în avantajul său, marcând totodată un pas important în împlinirea aspirațiilor României de aderare la Uniunea Europeană.”

ORGANIGRAMA ASOCIAȚIEI DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA- ASRO

Precizând că ASRO a îndeplinit și până în acest moment un rol important în cadrul întrunirilor CEN, dl Herman Ahls a adresat oficial invitația ca ASRO să desemneze reprezentanți proprii în Consiliul Administrativ, în cel Tehnic și în cel de Certificare, precum și în Comitetul Standarde CEN și Distribuție. Implicarea ASRO, prin intermediul industriei românești, în activitatea de standardizare la nivel european, va crea premisele menținerii și dezvoltării în România a unui mediu de afaceri sigur și competitiv. Acest eveniment de o importanță excepțională semnifică alăturarea României la marea familie a standardizării europene, constituită în acest moment din 28 de state membre cu drepturi depline la CEN, iar din ianuarie 2006, o dată cu

acceptarea României, reprezentată de ASRO, din 29 de state membre.”

Asociația de Standardizare din România a devenit membră cu drepturi depline a Comitetului European de Standardizare în Electrotehnică (CENELEC) [33]. Potrivit Statutului Comitetului European de Standardizare în Electrotehnică (CENELEC), Adunarea Generală a acestui organism european de standardizare a decis să acorde calitatea de membru cu drepturi depline și obligațiile aferente Asociației de Standardizare din România – ASRO. Prin scrisoarea de pe 18 august 2005, Asociația de Standardizare din România, membru afiliat al CENELEC începând din 1991, a formulat cererea de a deveni membru cu drepturi depline și a depus dosarul de admitere, potrivit cerințelor Ghidului 11 al CENELEC privind accesul afiliaților la calitatea de membru al CENELEC. ASRO a solicitat simultan și calitatea de membru cu drepturi depline al CEN. CENELEC, de acord cu CEN, au început examinarea și negocierile; a fost constituită o echipă CEN/CENELEC, în vederea auditării ASRO. Aceasta s-a aflat la București în perioada 1-4 noiembrie 2005, a evaluat cererea ASRO și a întocmit un raport în sensul acceptării sale ca membru cu drepturi depline al CEN/CENELEC. Pe baza acestor elemente, s-a decis lansarea unei proceduri de vot prin corespondență în rândul membrilor CENELEC, cu privire la acordarea dreptului de membru cu drepturi depline Asociației de Standardizare din România.

Pe baza rezultatului pozitiv al votului, CENELEC a decis ca ASRO să devină cel de-al 29-lea membru al Comitetului European de Standardizare Electrotehnică.

Odată cu crearea Comisiei Electrotehnice Internaționale (CEI), se poate afirma că *“Drumul către succes începe prin cunoașterea standardelor”*.

Deci, în esență, ASRO este membru cu drepturi depline la:
CEN – Comitetul European de Standardizare (01.01.2006) și
CENELEC – Comitetul European pentru Standardizare în domeniul Electrotehnicii (01.02.2006)

ETSI – Institutul European de Standardizare în domeniul Telecomunicațiilor (2005) la Categoria NSO – Organisme naționale de standardizare, iar la nivel internațional la:

ISO – Organizația Internațională de Standardizare (1950)

IEC - Comisia Electrotehnică Internațională (1920)

Conform Legii nr. 163/2015 din 24/06/2015 privind standardizarea națională (Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 470 din 30/06/2015), Organismul național de standardizare – ASRO este o

asociație, persoană juridică română de drept privat, de interes public, fără scop lucrativ, neguvernamentală și apolitică constituită în baza prevederilor Legii nr. 163/2015 privind standardizarea națională și Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.

Unele aspecte din Legea nr. 163/2015 din 24/06/2015 privind standardizarea națională:

Art. 9. - (1) Activitatea de standardizare națională se realizează de către Asociația de Standardizare din România - ASRO, denumită în continuare ASRO, care este organismul național de standardizare recunoscut prin hotărâre a Guvernului, notificat Comisiei Europene și publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

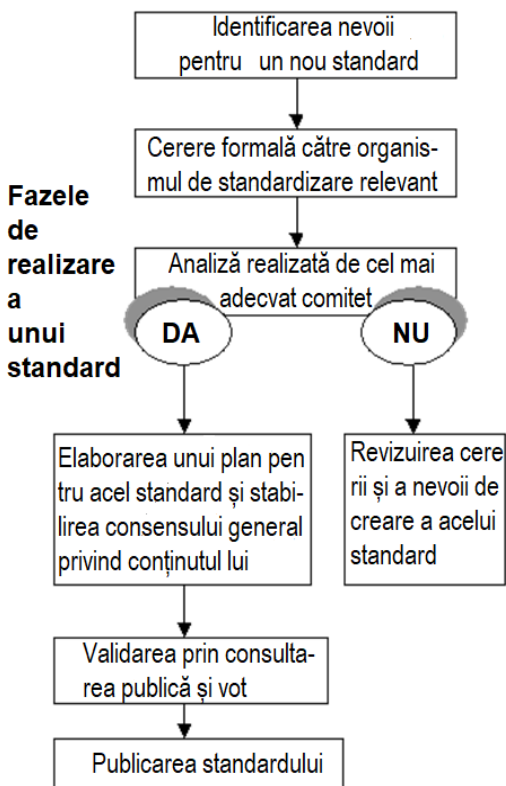
(2) ASRO este persoană juridică de drept privat, de interes public general, având statut juridic de asociație fără scop patrimonial, care aplică principiile standardizării naționale prevăzute la art. 4 și îndeplinește atribuțiile prevăzute la art. 12 alin. (1).

(3) Statutul ASRO trebuie să respecte prevederile prezentei legi.

Art. 15. - (1) Standardele europene, standardele internaționale și alte documente de standardizare sunt aplicabile în România numai în forma standardelor române, care se adoptă la nivel național.

(2) Toate standardele europene trebuie adoptate ca standarde române, iar standardele naționale conflictuale se anulează.

(3) Standardele internaționale și alte documente de standardizare se adoptă ca standarde române, la cererea părților interesate.

Organul de conducere al ASRO este adunarea generală, care cuprinde toți membrii asociației și care este structurată în următoarele colegii:

- a) Colegiul A - colegiul organismelor acreditate;
- b) Colegiul B - colegiul beneficiarilor;
- c) Colegiul C - colegiul consumatorilor;
- d) Colegiul D - colegiul cercetării-dezvoltării și inovării;
- e) Colegiul E - colegiul autorităților.

• Principalele atribuții ASRO: ▪ Stabilirea principiilor și metodei standardizării naționale; ▪ Elaborarea și aprobarea standardelor naționale și participarea la activitatea de standardizare europeană și internațională; ▪ Gestionarea fondului documentar de standarde și publicații din domeniul standardizării naționale și internaționale; ▪ Asigurarea informării publice în domeniul standardizării naționale; ▪ Editarea, publicarea și difuzarea standardelor și a publicațiilor standardizării; ▪ Reprezintă ISO și IEC în România și apără drepturile de autor asupra standardelor internaționale adoptate; ▪ Oferirea de produse și servicii utilizatorilor de standarde în scopul satisfacerii necesităților acestora; ▪ Promovarea respectării dreptului de copyright asupra standardelor europene adoptate; ▪ ASRO acordă la cerere mărcile naționale de conformitate SR (conformitatea cu standardele române de produs) și SR-S (conformitatea cu standardele române de securitate).

• Strategia ASRO 2014-2020. Obiective strategice ale ASRO pentru perioada 2014-20120 sunt [2]:

1. Dezvoltarea unui sistem național de standardizare coerent cu sistemul de standardizare europeană și internațională.

2. Coordonarea cu necesitățile pieței și creșterea capacității ASRO de a răspunde acestora în timp util.

3. Asigurarea unei finanțări stabile a activității de standardizare națională.

4. Dezvoltarea relației cercetare - inovare – standardizare.

5. Promovarea educației în domeniul standardizării în învățământul superior și în formarea profesională continuă.

6. Revitalizarea relațiilor de colaborare cu autoritățile publice.

7. Creșterea influenței României în standardizarea europeană și internațională.

8. Consolidarea imaginii ASRO ca organism național de standardizare și creșterea vizibilității standardizării în mediul de afaceri din România.

Până recent, sigla Asociației de Standardizare din România arăta conform figurii 1,a, fiind modificată la începutul anului 2018.

Fig. 1 Sigla Asociației de Standardizare din România – ASRO: a) perioada 1998-2018; b) din anul 2018

a)

b)

- Primul Buletin de Standardizare a fost publicat în 1949. La acea vreme „Buletinul de Standardizare” cuprindea legile, deciziile, regulamentele și dispozițiile oficiale privind standardizarea, studii tehnico-economice referitoare la problemele de standardizare, studii comparative asupra standardelor din diferite sectoare ale producției, textele proiectelor de standarde supuse anchetei publice, lista standardelor aprobate și lista celor ce urmau să se aprobe luna următoare.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Bejan, M., *Standardization and some of her artisans*. Buletinul Științific – supliment – Catalogul oficial al Salonului "Cadet INOVA" Nr. 3/2018. ISSN 2501-3157, ISSN-L 2501-3157, pag. 54-81 (28 pag., 28 fig., 12 ref. bibl.).
- [2] * * * http://www.asro.ro/?page_id=1346
- [3] * * * http://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-17-2004/comisia-electro-tehnica-internationala-cei-100-de-ani-de-la-hotararea-de-a-o-infiinta_836.html
- [4] * * * colecția revistei Standardizarea – anii 2009-2018, Editura ASRO
- [5] * * * <https://ro.wikipedia.org/wiki/Kelvin>

Prof.univ.em.Dr.Ing. Mircea BEJAN
Universitatea Tehnică din Cluj Napoca
Președintele Filialei Cluj a AGIR, Vicepreședinte ASRO
e-mail: Mircea.Bejan@rezi.utcluj.ro
Dr.Ing. Ioan VIDICAN
Filiala Cluj a AGIR
e-mail: ionvidi@yahoo.com
Șef lucr. Dr.Ing. Ioan Aurel CHERECHEȘ
Universitatea Tehnică din Cluj Napoca
Prefectul județului Cluj
Relu Chereches <relu_chereches@yahoo.com>
Dr.Ing. Daniel Gheorghe LAKATOS
Filiala Cluj a AGIR
e-mail: lakatosdaniel_2013@yahoo.ro
membri AGIR